

Dokončím teda poslední rok svojho mandatu a moja služba v tejto funkcii bude naplnená.
Dělej se už o druhé volebné období nebude mu chácat.

Tady je Matej Skalický a tohle je Vinohradská 12.

Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová nebude usilovat znovu zvolení.

Uvědla, že je to jedno z nejtašší rozhodnutí věživote.

Už ví, že by na podstiví výkon funkce neměla dostatek síle.

V rozhodnoču nekandidová dospela Zuzana Čaputová

i naprěk tomu, že dlhodobostoji náčole rebříčkou najdvovery hodnějších politikou.

Podobně jako slovenská prezidentka mohla na začátku letošního roku

také bývá novozelanská preměrka Jassinda Abden.

Za lidskost platí té velkou cenu svou zranitelností

slová prezidentky Slovenska Zuzani Čaputové.

Už přine bude kandidovat, mně zajímá proč

a jestli její rozhodnutí něco spojuje z odchody jiných precholných političek.

Vtám se na to lenky hrbkové politoložky z Masarykovi Univerzity v prmě.

Dnes je středa, 28. června.

Dobrý den, vítejte zase po nějaké doby ve Vinohradské 12.

Dobrý den.

Rozumíte Zuzani Čaputové,

slovenské prezidentce,

že už nechce a nebude obhajovat prezidentský mandát.

U průměrečino si samozřejmě neumím úplně představy také to je být hlavou státu,

ale myslím, že Zuzani Čaputové v tomto rozhodnutí.

Rozumím a chápu ho.

Myslím, že je potřeba si na to celou situaci

trochu dívat optikou slovenské politiky,

která je opravdu velmi turbulentní, velmi nestabilní.

To je opravdu plná výrazní,

řekněme na naše poměrně i hodně jako specifických osobností politických,

které navíc mezi sebou často mají hodně vyhroce nevstahy

a to prezidentka tam působí do značné míry,

jako taky nárazní, k nebo řekněme mediátor, mediátorka mezi nimi

a to samozřejmě je velmi jako náročná pozice.

Navíc je dobré si uvědomy,

že na slovensku probíhá už jako hodně vlekla dlouhodobá vládní krize

a vládní krize jsou i v těch parlamentních systémech,

jakými je slovenskol, s ním obdobím,

kdy se více řekněme zvírazňuje rolete hlavistátov,

což zase posiluje i nějaký tlak na tu osobu, která v té funkci je.

A já bych v tomto ohledu neporciňoval opravdu

do roli toho personálního obsazení té slovenské politické scény,

kde jsem říká, že tam je řada specifických osobností politických,

což je takový euphemizmus,

a myslím si, že musí být velmi těžké s nimi jednat komunikovat.

Samozřejmě, že se s tím pojí i to,
že mnohé z těch vrcholných politiků
vlastně na to současnou prezidentku opravdu
utočí velmi nevybíravým způsobem,
který si myslím, že pro nás,
jako v České republice, až nepředstavitelní.
To načaputová čelila agresivním a seksisticky zabarveným útokům
po celou tu dobu svého mandátu?
Ano, jednak ze strany veřejnosti,
ale i ze strany právě některých těch politických elit,
tak když vás někdo označuje za agentku spojených států
a vlastně z rád kyně, a to jsou vždy ty lepší,
tak řeknu termíny, které aspoň jsou vulgární.
Tak nějak si dokážu představit,
že vyhlídka na další politickou kampaň prezidentskou,
o která bude louhá, bude drsná,
pamatojme si určitě všichni živé paměti,
jak vypadali kampaně před prezidentskými volbami
v České republice před nedávnem.
Tak já věřím tomu, že tato vidina
není přijíli šláková,
a opravdu si myslím,
že to rozhodně je pochopitelná,
že bylo i docela předvídatelné,
konec koncu jejich, jako před chůrce,
prezident Kiska se rozhodl stejně,
i když tam teda si myslím,
že ty motivace pravděpodobně byly jiné trochu,
protože on přeci jenom v té své politické kariery
dál potom pokračoval,
a to přímo potom v té parlamentní areně
na úrovně stržské politiky.
Takže z mého pohledu je tady to její rozhodnutí
neobhajovat prezidentský mandat,
spíše pochopitelné.
Čaputová podle vlastních slov musela
konečně najít odvahu opustit to,
kým by měla být,
aby opět naplno mohla být tím, kým je.
To řekla v rozvodu pro dení,
k jsme ve stejný den, kdy oznámila,
že už znovu kandidovat nebude,
odcitoval ji takto v podkástu
respektu novinář Martin Mšimečka,

s tím, že jde o klíčové zdělení.
Jak tomu odchodu respektive tomu,
že Čaputová už dál v té politice
vrcholné na pozici prezidentky,
být nechce porozumět.
Jak hočtete vy?
Podle mě v tom roli
hraje i částečně
to, což jsem říkala,
nějaká úroveň prostě té politiky
jako takové,
ale zároveň
tady to vyjádření, který jste teď zmínil,
podle mě docela důležité.
Jo, protože
zvolení Zuzeny Čaputové
a celkově ten její nástup
do funkce na Slovensku
byl spěšně prostě
velmi silným, nějakým symbolickým významem
a z velkými očekáváními.
Zuzena Čaputová
se stala prezidentkou
ve velmi vyhrocené době
po smrti Jana Kuciaka, Martina Kušníra
kdy ty emoce ve společnosti
byly velmi rozjipčené.
A Zuzena Čaputová
opravdu byla zvolena jako určitý symbol
změny té politiky.
Zuzena Čaputová
návratu spravedlnosti
návratu
tak často změňované slušnosti
do politiky.
Má prostě symbolizovat nějaký obrad
od té tradiční až řekněme
mafiašské politiky
na kterou dolo slovenskou
zvyklé dlouho době.
V tomého názoru prostě tato očekávání
jsou opravdu hodně
na jednoho člověka.
V momentě kdy vy to neberete

jenom jako nějakou prázdnou
frázi, kterou si dáte do kampaně
ale snažíte se potom
po tímhle způsobem
i v té politice vystupovat
tak mi přijde docela
pravděpodobné.
Že vás v řivíči později potká něco
jako vyhoření, burnout
prostě už jste pravdě jako unaven
jste práce
a už není nemáte sílu
což je v podstatě to co Zuzena Čaputová
taky tím svým prohlášením
více méně řekla.
A na víc možná
to otevřeností, lidskostí
jste jako politik, politička
zranitelnější?
Ano, může se to tak zdát
a víme i z
výskumu
že to tak opravdu je.
Jedna věc je to,
že to je velmi komplexní problém
ale vlastně politika pro nás je
implicitně automaticky spojovaná
s muži
a po co muži jako reprezentují
my si politické lídry
představujeme
silné
energické, dominantní
lídry, to jsou vlastně jako
hodně maskuliní mužské vlastnosti
a jako ženy
když se dostnou nebo se snaží
dostat tady do takových politických
pouzic, tak nam do toho
jako byste reotypně nezapadají
a opravdu je to
popsáno, v literatuře
víme jak ty mechanismy fungují
bylo to prostě zkoumáno

v mnoho různých kontextech
že ženy opravdu jsou
penalizovány, především
když vykazují ty ženské vlastnosti
právě nějakou empaty
soucitnost
laskavost
někou konsenzuálnost
a muž je to opravdu poškozovat
i v tom, jak ty ženy
verejnost potom hodnotí
jako politické lídryně
takže v tomhle má zuzana
čaputová pravdu, když tvrdí,
že jí to vlastně činí
vlastně činí
nemože bovedat pravdo
prezidentky čaputovej
oprosím vás
povedce, to zrahně
je to americká
americká
americká
pani prezidentka sa nelad množe hnevať
kolkovce, pani prezidentka je americká
oznáme vážek vulité a torretorica
ona je jí rodina čelý
vyhrůžkám zabítí
Vás za bojá jako čerti križa, bohle bysem prískí,
Čaputová, nemohla!
V souvisosti ze Zuzanou Čaputovou se teď také mluví,
nebo často se mluví o bývalé novozelanské premiérce
Žasendě Ardenové a bývalé skocké premiérce Nikol Sturdžnové
obježeny vrchoné političky leto ze svých funkcí odešli,
co mají podle vás jejich příběhy společného, čím se naopak liší.
Obyte političky spojvět to, že odešli ze svých funkcí dřív,
než museli, už tě rezygnovali poměrně nečekaně
v období, kdy nečelili žádným výrazným politickým,
ani jiným krizím a zároveň v těch svých vysvětleních toho,
proč odchází, proč rezygnují.
Tak používali poměrně podobné argumenty,
že Zynda Arden zmínila, že přímo, že být lídrem je náročná práce.
Ono už nemá energii na to, aby tuto náročnou práci vykonávala tak, jak by chtěla.
V porobném duchu argumentovala E.N. Klysterdžen

která taky vlastně říká, že je čas, aby teda uvolnila místo pro někoho nového, což je něco, co jsme v politice do té doby přijeliš, často neslýchali. Oby dvě političky byly, jak už jsem říká, úspěšné. Byla mezi nimi celá řada rozdílů. Nikola Strydžen byla v polici opravdu velmi dlouho, byla přeměrkou 8 let, předtím byla 7 let, víci přeměrkou. Obě dvě měli za sebou celou řadu významných politických ukolu. Obě řešili covid, Jason de Arden, řešila velký teroristický útok na Novém Zelendu, v Skocku, zase jako klasicky souboj o nezávislost Skocka a na Británii a v poslední doby jako hodně takových politických byte v Zlondíně. My samozřejmě nevíme úplně přesně, co byly ty skutečné motivace obou dvou těch političek. Někteří říkají, že Jason de Arden ve skutečnosti odešla, protože začala strásit v Průzkumech na Novém Zelendu, budou brzy Volby, Nikola Strydžen. Tam třeba například probíhá vyšetřování Skocké národní strane i ho financování, kde ona a její manžel nějak figurují, tak je možné, že třeba i to byly nějaké uvahy za tím, protože řešu. Nejení to tak dávno, co ji zatkli. No a to je jako všechno možné, ale podle mě je tam důležité to, že do toho vyřejného prostoru se dostalo to vysvětlení, které do centra pozornosti staví ten výkonté politické funkce a tu práci, jo, kde oni obědvě říkají, že už to stačilo, že už nemají tolik energie a tolik kapacity na to, aby ta práce mohla být tak kvalitní, jak by chtěli, a to mi je vlastně přijde, velmi zajímavé. Je to opravdu jako nějaký nový element v te politice a v tom, jakým způsobem politici odchází ze svých úřadů. A mimo jiné je taky spojovalo to, že obě mluvili o tom, že také stejně jako Zuzena Čaputová byly vystaveny velkému množství negativních, výhrůžných, šikanozných, správ a kování, což je jako nějaký fenomen, který asi spojuje celou řadu političek. A je to podle vás tedy ocenění hodné, že jsou tu ženy Ardenová, Strdžnová, Zuzena Čaputová, které umí odhadnout, kdy odejít a nedržetce egoisticky moci tak jako velcí světoví lídři, jako jsme byli zvyklí úbory se Jones na Udonalda Trumpa a tak dále, když opomeneme to, že ty odchody mohou být ve velkém řevinu cené, třeba právě tím nepřátelským politickým prostředím a tak dále. No, já si osobně myslím,

že to je spíše zodpovědný přístup k výkonu politické funkce,
jak politici jako takové.
Je pravdou, že to opravdu nebývá zvykem,
že by politici rezignovali a dobrovolně ukončili svůj kariér,
bez nějaké jako zásadnější krizové situace,
nebo nějaké jako zásadní osobní nebo rodinné situace.
Moje rozhodnutí je rozhodnutím osobním,
keďže dostatok síly je to,
co významně určuje kvalitu verejnej služby.
Svojím rozhodnutím nekandidovať sa nezdávám ideálou ani dômoveri vhodnoty,
ktorým som podriaťovala celý svoj doterajší profesíní
a i osobný život.
Myslím si, že to hodně odpovídá tomu,
jak ženy obecně přestupují k výkonu politických funkcí.
Dokončím teda posledný rok svojho mandatu,
a moja služba v tejto funkcí bude naplněná.
Dělej se už o druhé volebné období nebude mu chácať.
Aj nadělej se budem snažit byť pilierom pokoja,
služnosti, vecnosti a ústavnosti.
Przeże když se bavíte s politickami,
třeba o jejich motivacích, proč vlastně vstupují do politiky,
tak oni nejé opravdu velmi často zdůrazní to,
že jdou do politiky, protože chtějí pomáhat,
chtějí efektivně řešit problémy,
a ta politika je nástroj, který možnuje tady toho cíle dosahovat.
A v momentě, kdy mají pocit,
že se jim ten cíl nedáří dosahovat, že už to nejde,
tak dává vlastně smysl, aby jste funkce odešli.
Existuje výskum v zespojených státech,
v sněmovně reprezentantu,
který ukazuje na něco podobného,
že poslankyně často odchází
s těch svých pozic politických,
už třeba znovu nekandidují v momentě,
kdy mají pocit, že nejsou schopny efektivně řešit
to svojí politickou agendu.
Takže já si myslím,
že to je opravdu spíš pozitivní přístup k politice,
a myslím si, že to trochu nabourává
tu naši pradyční představu o tom,
že ta politika je jako na doživotí,
jak to trá bylo o Silvia Berlusconi,
že když už tam jednou jste, tak tam prostě zůstanete.
Na druhou stranu pardon nechtějí právě to voliči

od těch svých politických lídrů a lídrů,
aby se byli v té politice za každou cenu,
a ne, aby pak jednoho dne řekli
a můžeme to chápat sebe víc,
že už na to prostě nemají energii.
Tak voliči, samozřejmě mohou být sklamáni,
mohou mít různá očekávání,
ale já si myslím,
že je to opravdu spíše
jako pozitivní uvolnit
vlastně to místo někomu,
kdo má více té energie než vy,
aby mohou naplňovat te politické cíle,
které chcete.
Myslím si, že má každý politik právo na to rozhodnout,
že už jako v tom nechce pokračovat.
Každý, kdo si to politickou práce vyskouší
a přiloží ruku k dílu
s tím, že chce přinést nějaké změny
podle svého ideálního obrazu,
jak by světnil vypadat
a v momentě, kdy zjistí,
že ta práce je přílišná ročná,
že už ho to prostě nenáplňuje,
nebo že není schopen,
tak mi přijde jako legítivní vlastně,
jako sté politiky odejít
a uvolnit místo někomu,
kdo toho schopen bude.
Že taky férsi sama sebe postavit
před tu politickou kariéru
a před ty zájmy voličů.
To taky.
Máte tedy teď jako politološka
a poci, že ve vrcholné politice
ve světě hrozí nějaký výraznější odchod
političek.
Je těžké říct, co by byl ten výrazný odchod.
Ono žen
v těch opravdu vrcholných
výkoných politických funkcí
jako jsou hlavy
vlád a státu
je opravdu hodně málo.

Takže ono i kdyžších odejde
jen několik
v poměrně krátkem časovém úseku,
tak to potom vypadá jako výrazný
odchod.
Takže mám spíš pocit,
že je možné, že te důvody
o kterých se tady bavíme,
které zmínují te političky
jako Zuzara Čaputová nebo Jason de Arden
mohou
se možná start nějakým
jako legitimním
důvodem proč ukončit
politickou kariéru.
Zároveň, ono to souvisí
třeba konkrétně u te Jason de Arden
jest celým stílem
jak ona vykonávala to svojí politickou funkci,
my jsme se bavili o těch
stereotypně jako mužských představách
o tom, jak má vypadat politika
a jí se povedlo
vlastně úspěš s tím,
že tu politiku, že do ní právě
vnášela taky tezenské prvky
a byla v tom úspěšná
a byla považovaná vlastně za vzor.
Takže tady je trošku i obava
z toho, jak tohle
může působit na další žene a dívce.
My víme, ta symbolika v politici
je velmi důležitá, máme výskumi
o tom, že
političky funguje jako důležité
vzory pro další žene a dívky
a v tom, aby to posilovalo
vlastně jejich případnou ambici
taky jako s politicky
a nějakým způsobem angažovat
zatím nevíme, jaký může
mít efekt, tady ten
je v toho, když ty političky
s těchto důvodů potom z té politiky odchází.

Ale zase je možné,
že tady ty moje obavy
také v téme internalizované
představy o tom, jak ta politika
je ten bojomoc, kde je potřeba vytrvat
za každou cenu.
Možná i ten můj dotaz byl zbytečně
stručný, já jsem k tomu asi měl dodat,
že by ten výrazný odchod
nejenom u političek ale i politiku
mohl být právě způsoben tím, že je teď
normálnější si přiznávat,
že už toho má někdo prostě dost
a že má právo na to
se té funkce. Bude vzdát a nebo
znovu na ní nekandidovat.
Je to tak. A zároveň
nám to dává víc prostoru
se vlastně zajímat o to, proč
politici a političky
z politiky odchází a možná
bychom mohli i víc přemíšlet o tom
jako co by
pomohlo je potom v te
politické kariery
udržet. A když bychom
to uzavřeli nějakým fokusem
přímo ještě na ty političky, tak je tohle
to i vzkaz politickému světu
jsou na nás
dany větší nároky
podme změnit to, aby politika
už nebyla vnímána jako men's world.
Myslím si, že je zcela určitě
je to určitě i v intensích
toho, jak třeba konkrétně Jason
da Arden, ale i Zuzane Čaputová
které své politické funkci
přestupovali.
Je pravda, že na žene se
v politice kladou
býšší nároky naš nám.
Musíte prostě být v podstatě
lepší a kvalitnější kandidátka

můžete uspět, než jsou
vaši můžti kolegové. A je možné,
že tohle je jeden z prvních
kroků, kdy
se ty normy, na které
jsme běli do teď zvyklí,
můžu začít měnit.
Mozkrát díky, že jsme to společně
mohli probrat. Já děkuji, nesledanou.
Tohle už je všechno z Vinohradské
12 z pravodejského podkástu
českého rozhlasu.
Dnes s politoložkou Lenkou
Hrbkovou s fakulty sociálních studií
Masarykovy univerzity v Brně
téma, proč ženy
končí ve vrcholné politice.
Ve Vinohradské 12
budeme v nadcházejících dnech
sledovat zase jiná témata.
Přineseme rozhovor minimálně
s jedním zahraničním hostem, takže
se máte učitě na co těšit. A pokud máte
zapad, o čem bychom měli točit příště
tak nám napište mail je
Vinohradská 12
za Vináč rozhlas CZ
Na slyšenou zítra.